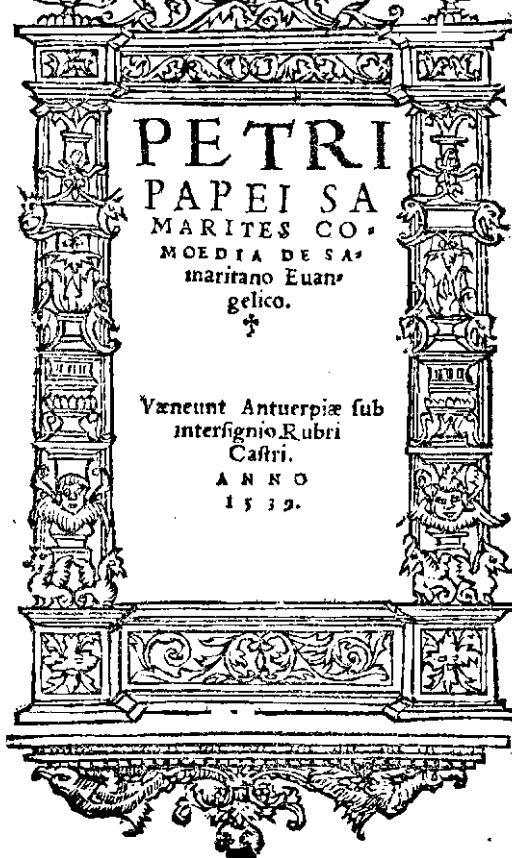

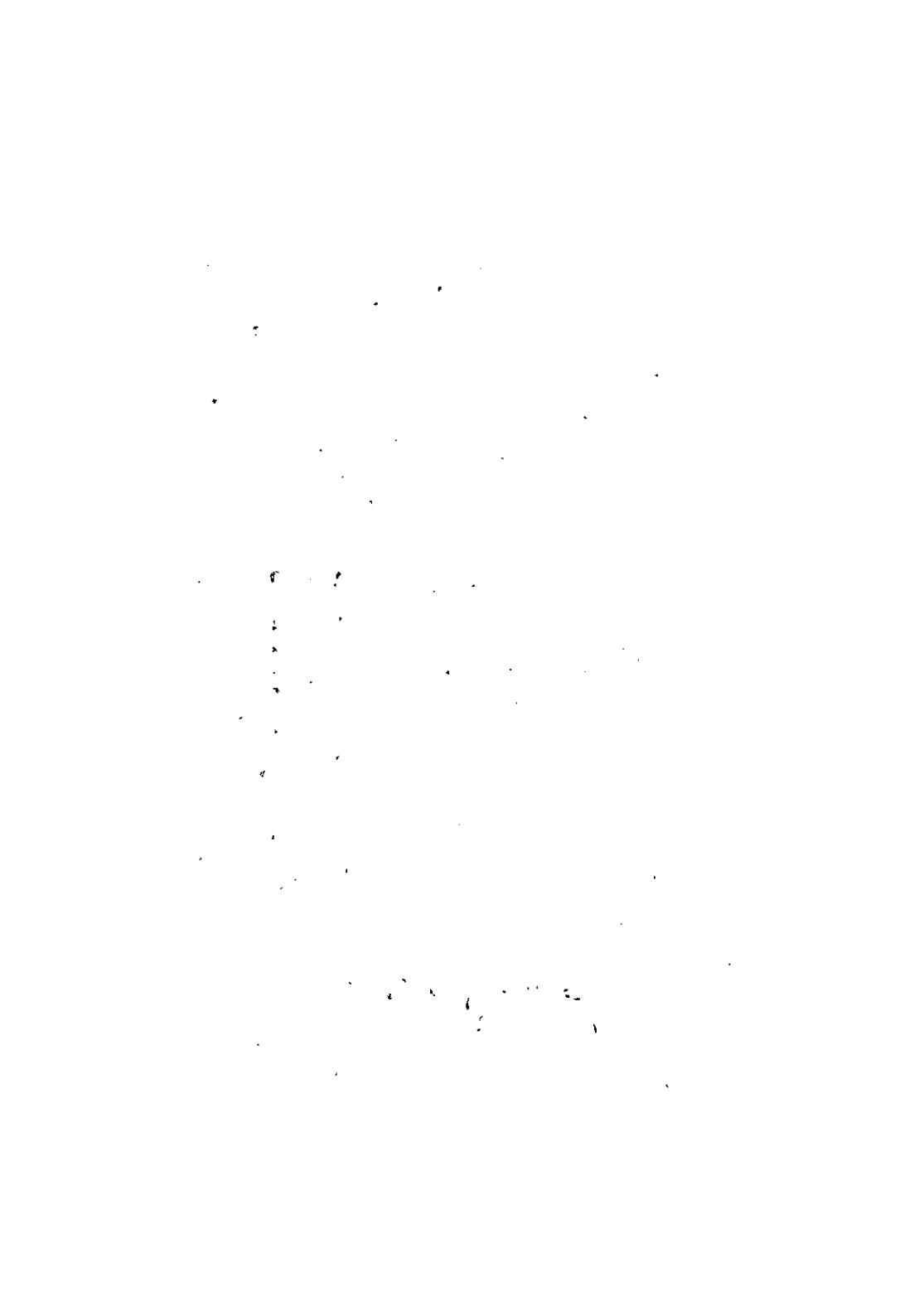
Les Bibliothèques Virtuelles Humanistes

Extrait de la convention établie avec les établissements partenaires :

- ces établissements autorisent la numérisation des ouvrages dont ils sont dépositaires (fonds d'Etat ou autres) sous réserve du respect des conditions de conservation et de manipulation des documents anciens ou fragiles. Ils en conservent la propriété et le copyright, et les images résultant de la numérisation seront dûment référencées.
- le travail effectué par les laboratoires étant considéré comme une « œuvre » (numérisation, traitement des images, description des ouvrages, constitution de la base de données, gestion technique et administrative du serveur), il relève aussi du droit de la propriété intellectuelle et toute utilisation ou reproduction est soumise à autorisation.
- toute utilisation commerciale restera soumise à autorisation particulière demandée par l'éditeur aux établissements détenteurs des droits (que ce soit pour un ouvrage édité sur papier ou une autre base de données).
- les bases de données sont déposées auprès des services juridiques compétents.

H H N D Y P T C f t e m p o r e .

ERUDITISSIMO QVE DOMINO
DOMINO IOANNI FALLELIO,
Præposito Formosellano, Petrus
Papeus, Salutem dicit
plurimam.

Ræclarè & velut ab humana sapientie oraculo
dictum est, tū humanissime, hanc viam ad glo-
riam esse proximam & quasi compendiariam:
si quis id ageret, vt qualis haberi veleret: talis es-
set, quum enim vultus sit quædam mentis ima-
go & tacitus secundo: animi bene compositi splen-
dor in vultu se explicans, facile in hominibus
sui amorem excitat: nimirum virtute sibi conciliante, & supero-
rum & hominum animos. Quam rem audio superiorum præposi-
tum adduxisse: vt te cooptaret atq; inauguaret in collegium di-
gnitatis suæ. Hoc etiam humanos omnes, hoc est Philologos bo-
narum literarum cultores, ad te amandum, coleendum, suspicien-
dum compellit. Quapropter ego, tametsi ne semipaganis quidem
nomen agnosco, ad sacra tua adferre ausus fui carmen nostrum,
id est Samariten Concediam inconditam rudemque. Sed quia
actionem eius precipitamus, perendie enim hoc est, postridie na-
tuitatis Baptiste agere constituimus, celeriter amplitudini tuæ
mittere fuit in animo. Vt si, qui est candor humanitatis tua, ludos
nostros praesentia tua cōdecorare videatur, instructior adfis.

Si comiter accipis, erit quod gaudeam: Si despicias, di-
scam non adeo temere ad tam luculentos viros
profiliere, sed intra meā me pelliculam con-
tinere. Vale. Ex athenæo Meniniano,
decimo Calendas Iulias. Anno
salutis humanæ sesquimil.
Iesimo trigesimo
septimo.

DRAMATIS PERSONÆ.

Megadorus	Senex
Diabolus	Leno
Hedylogus	Seruus
Gulo	Parasitus
Sarcophilia	Meretrix
Cupido	
Bacchus	Latrones
Mars	
Aegio	Adolescens
Eubulus	Pædagogus
Dromo	Seruus
Stabularius	Hospes
Samarites	Adolescens
Sacerdos	
Leuita	

DE SAMARITANO.

ARGUMENTVM

Trimetri

A Doptatum Aegionem à Megadoro, illicit
In amorem Sarcophilię diabolus, opera
Gulonis atque Hedylogi, quo meretricula
Potiatur adolescens: deserit Hierusalem,
Petit hierichontem, cedit in latrones miser
Dispoliatur mactatur dire usque ad necem
Iacet relictus semiuius in via
Viant illac Sacerdos & Leuita, sed
Medicamen non adhibent: quia vacui oleo erant
Verum Samarites illac conficiens iter
Aegro beneficit, vehit in diuersorum
Pandocheo tradit curandum, & curam ipse agit.

PROLOGVS

Q Via Pedotribę est non literis, sed moribus
Bonis potissimum instituere suum g regem:
Ad conscribendum Samariten animum appuli:
Blanditias & gulam vt fugiant: si sapere auent
Qui illic stat Aegio, in latrones incident
Elufus ab Hedylogo & Gulone, sic Adam
Periit gula, dolo serpentis, habens fidem
Vxori. Cæterum vos adolescentulū
Mei filiolū, discipuli charissimi: hic
Latetis in Aegionis perlona. Si enim
Nequiter agitis semel, in vobis non est sitem
Resipiscere: Talis opprimet vos calamitas
Ut neq; sacrificia: neq; quantumvis sacræ
Literæ queant vos inde eximere, nisi pius
Samaritanus misertus infundat oleum
Charismatis, hoc est grariam alni spiritus.
Ad vos reuertor spectatores candidi,
Aequanimi estote: prodit in proscenium
Megadorus, adoptati pater, hunc componimus
Deo cum patre. Aegio homo est, Eubulus refert
Rationem, cuius consiliis traditus homo est
Studet diabolus inducere diuortium
Quod vt efficit: perit homo, sed restituitur
A Christo operam date nobis per silentium.
Actus Primi scena prima Trimetri,
& ejusdem rationis,

C O M O E D I A

Megadorus senex.

Non dubium est quin salutem gnatus oderit
Quin pessum eat, olim ego impurum illum diabolum
Lenonem iniquum, pestilentem, pessimum
Plagiarium, indignum facit, qui sic meum
Adoptaritium mihi ephebum filium,
Rerum imperitum, illiciat in fraudes malas,
Ipsum de hinc video præcipitem ferri:
Per prona perq; abrūpta nimium lubrica,
Parabam sedulo regnum, delicias, opes,
Vxorem, amicos generēq; & potentia
Clatos, & ingens prælante famulitium,
Cultum, domum magnificam, rem lautissimam.
Ambrosiam nectar & duraturum penum,
Perpetuum in æuum: vt Cleopatrae cibos,
Cupediasque opiparas, adiposas dapes
Cereales menias, ganeata Siculaque
Fercula, vel ymbras, vel potius dicas nihil:
Præ illis meis quæ destinaram filio.
Hæc patui si quis æsimet, addideram dies
Non protoplasti, vel senis Marhusalem:
Non Aesonis, vel Tithoni, vel Neforis,
Quis vita morbis, cladibus, doloribus
Iactata vexata fuit exagitataque,
Sed nostro in regno, morbis omnibus est loci
Nihil, at vt his tantis præ commodis, miser
Præuerterat inepta penitendaque gaudia.
Diabolus illi illic mastigia, id autor est.
Hem flagitium hois, meæ atram familie
Pestemque perniciemque, nostrum siccine
Corrumperet par est, sed virum decet grauem
Animi impetum, & dolorem acerbua reprimere.

Actus primi scena secunda.

Trimetri eiusdem generis cum uno

Septenario Iambico.

Diabolus, Leno, Gulo, Parasitus,

Diabolus.

Equid portentii nostris adulget oculis,
Videtur ex eorum me hercle quidem grege,
Qui illudunt callide homines sycophantij,
Ut appido detrimetosa est improbo
Homini, lubrica lingua? Culonem sumum inçum

Lædoria

DE SAMARITANO.

Lædoria pene imprudens perstrinxeram.
Gul. Vach coruos albos, & nigros cygnos: videre erit
Leporem nunc capiet cancer, nunc aurum pluet,
Et quicquid est optabile euax. Diab. Quur? Gul. Quia
Prisca reueluuntur tempora, seculum aureum
Recurrat, Saturnus redit. Diab. Optem Delium
Natatorem, aut Appollinem, sive Oedipum:
Qui perplexos enarret gryphos mihi tuos.
Gul. Omnes modo agminatim virtutes polo
Relapsæ, hominum omnium imbuent corda. Dia. Quid ita?
Gul. Rogas? tu qui in calumniam trahis omnia,
Et aliò vorsum semper dicta, factaque,
Interpretaris, quam quo hunc, disseris
Grauem sententiam: belle euge philosophæ,
Ut grauiter metuis & ciuiliter, ne qua temere
Effutias, per ipsum redditura jugulum?
Diab. Au pseudole, nequid opprobres: satis monet
Similitudo. Atrabas si ego tu Munenius,
Si tu Bithus, ego Bacchus, trahimus idem
Jugum ex æquo. Gul. Vera loqueris, eodem ouo sumus
Prognati, & in eodem ludo edicti simul,
Farinae sane eiusdem, & consecranei.
Diab. Graculus est graculo, Attabas Munenio
Connactus, & vulpes vulpi, & lupus lupo.
Gul. Hem sartor scelerum. Diabol. Au sator & messor criminum.
Gul. Virtutis osor. Diabo. Sarcinator malitiae.
Gul. Veterator pessime. Dia. Dissidiæ & iurgiæ leges:
Sed heus, inopinantes nos penè hic Aegio
Opprescit, latius alijas erit locus
Connugandi: institutam fabulam interim
Saltare pergamus, curemus scilicet
Hierichontem petat, contempta Hierusalem.
Gul. Restè mones, tum erit insultationibus,
Et contumeliis opportunus probe.
Diab. Gymnasium fiet flagrorum & plagipatida.
Gul. Deglubemus eum, vsg. ad mortem multabimus.
Diabol. Tace, ne insidiæ oboleant: lupus in fabula est.
Insidiæ manifestæ cadunt fere irritæ:
Sed captemus, quid secuna solus musfitet.
Gul. Tu illuc concede, huc me illatebrabo ego strenue.
Actus primi.
Scena tertia.

C O M O E D I A

Ægio adolescens

Miserum me, quem seuterus tam miseriis modis
Pater afficit, me iuuenem amoenum & cupidum
Vult alienum esse omnibus amoenitatibus
Amœna amœna quas adolescentia
Fert. Iure vetet eodem, ignire ignem igneum, &
Fame famentem famere, atq; siti torrida
Sitiuentem prohibeat sitire, sed & vetat
Mandat ieiunio macere, & inedia
Fraudare genium, gemere, opes profundere
Ægenis erogare, bene velle, & etiam
Benefacere tam inimicis, quam suauibus
Amicis indiscriminatum præter hæc
Hydroposiam chameuniam, abstinentias
Vigilias, illicia iugeis præscribit preces
Velim excussum hoc tam intolerabile iugum meis
Humeris, feram ne tam duri imperium patris &
Non faciam, non feram, æternum valeat pater
Catoniana cum disciplina, mea
Nil refert: verum enim uero prope dum intuor
Nimium impudenter videar facturus, patris
Inique haud sunt leges, at apprime utiles
Illis parantur defecata gaudia, ac
Solida consortia diuum immortalium.
At quam libido fert voluptatem hominibus
Quum pœnitenda est: tum felle uberrima scatet
Bonis quispe omnis enereticulum & ouium
Esca est maloru m nodo explicabili
Illaue ans incautos nimis ach miseris modis.

Actus primi scena quarta

Ostionarij Iambici.

Diabolus. Leno. Gulo. Parasitus.

Diabolus.

Ehem ganeo, Gul. Ehem lurco, Djab. pure pute sycophanta.
Gu. Eho (dedit)
Cedo quid Philosophi illum esse censes. D. hem sui gustum
Ingenij, etiam si anguilla sit pressabimus, tenebimus
Folio vt aiunt ficalno. G. E. mafsa nullo se expediet dolo,
Vt vt palpitet & luctetur & omnes scrutetur rimulas
Dia. Titubantem de gradu deturbabimus horrida dein mala
Coniiciemus. G. Reuerebere videlicet hominem, hem graues cate
Loquitur sententias, putes philosophum. Di. tertius est cato
Pictatis

DE SAMARITANO.

Pietatis vitor, vach cultor volo dicere, in æquo labilis,
Dico stabilis, in flagitiis alacer. O ho iterum acer puto
Vt sepe pecco lingua incauta mentem precurrit. Gul. Age age
Dia. vitii impetus, ceu cautes fluctus maris inconcussa, reicit
Solidam super petram fidei, edicauit solerter domum,
Quæ nec turbine, nec aquis torrentibus, aut ruuitibus imbribus
Pulsa cadat. G. Sancte vero. Dia. Quid super arenam aïs scelus?
Gul. minime vero. Di. Probè nunc quidem at illum Thalente ins-
tantibus
Doctisq; canibus compellemus in plagas, sed tempus hinc
Negotio est legendum, nunc Eubulo iunctus est suo,
Propterea adhuc nostra sunt contrahenda in arctum copia,
Atq; instruenda vt opportuniore dimicent loco.

Actus secundi Scena prima
Aegio Adolescens. Eubulus Pedagogus.
Scazontes

Aegio.

Dabolon Eubule animo dixtin intento
Meam in fraudem? Eu. Admodū. Aeg. Qui raptet afflictet,
Extingat me? Eub. Sic. Aeg. In me patris ingentes
Deriuet iras? Eub. Oppido studet te ex hac
Hierusalem elicere, ex pace bona, in amentem
Hierichonta hoc est extemas in erumnas
Vbi luctus fremitus, meror, calamitas, angor
Et faciet: nisi caues specie boni. Aeg. terres
Mc. Eub. Terribilis profecto est eius immane
Ingenium sanguinis atq; cladis humanae est
Inflatiabile, proin monui & denuo edico
Protestor, denuncio, caue sis, quasi dirum
Anguem effuge, quasi pestem morte praesenti
Grassantem subdolus, yafer, acer, asinus,
Blandus, seuerus, comis, durus, instructus
Paratus in omnia fraudis monstra, ceu proteus
Varius, mentem obtinet polipodis, ignarus
Attemperat se, & vt anceps aream spargit
Dulcibus escis: blandicias ille item obiectat
Dum super inducat casses, & necet prædam
Pusillanimes & studiosos voluptatum
Sic irretit, magnanimos bile flagrante
Percit, truditq; ad sclera mente cerita
Alienat à se, hoc est à mente mortales,
Quos caprat, à deo prorsum auocat, quodsi

C O M O E D I A

Patri Megadoro pares:qui te adoptauit,
Suumque dici, hac solum lege tantisper
Vult: dum facias quæ te sunt digna: proch summe
Deus, quām solidā tibi parata, quām tuto in
Loco tua stat salus locata: sin firmas,
Secusque inducis animum, vt audias illum
Extemplo te abdicabis, pacēta refindet,
Morieris: mors inobedientibus pia fæsto est.
Viue itaque, & illum auersare, hæc pater mandat.

Actus tertii Scena secunda.

Senarij Iambici.

Diabolus Leno.

ITa ne depingor? itan propinor? me ne iam
Denique defistere incepto yictum meo?
Quin in maiores instabo insurgere dolos,
Nec aperio decernam Marte: sed alia via,
Aliaque ineunda est ratio. Si quid te iuuat:
Nec qua insists succedit, frangier animo
Miserum est: alia est tentandum, destinabitur
Gulo atque Hedylogus vasei huic prouinciae.
Qui lenociniis, obsequiis, salibus, iocis,
Facetiis, ludis, amicitiis, bus,
Virilis paulatim effringant robur animi,
Post ego succenturiatus, omnes machinas
Adhibeo, nec denique labor erit irritus.

Actus secundi Scena tercia.

Octonarij Septenarij, & Senarij Iambici.

Hedylogus seruus. Gulo parasitus

Hedylogus.

QVAM iniquè comparatum est, vt quibus minus sunt pro-
spæ
Res, ybi semel inclinarint ad mala, statim adglutinent
Se confertim mala res aliæ, calamitas adhæreat
Calamitati, vt trahit annulus annulum, en ego deprimor
Seruili conditione, quæro, fero, refero, tundo, molo,
Obsono, curso, circumcurso, vocatum eo adolescentulos,
Concilio adduco, delicias facio, excarnificante interim
ventre: exin nequid vorem in fame: alegor aliò foras.
Cymatum vt redi seritur, gliscit rixa, iurgium

Feruesci

DE SAMARITANO.

Feruerunt composito, calumnia mihi intenditur.
Edundi pugni lorumque offeruntur, rapior & vimeus
Fio, vel si pugillus (quod rarum) atri obicitur panis, aut
Vitiati casei: oculis emissitiis mox me impetunt
Configunt vultuosi, aiunt seruum bone frugi, qui edat
Parce, laboret sedulo, usque cantilenam hanc occinunt
Parit satias ignauiam, stultitiam, malitiam,
Si vescor audius: in ore bouem gerere, modestius,
Si forte ligurio, fastidire me iurant simul
Omnes, nunc praeter hec intolerabilia infortunia
Latrante stomaecho, hiantibus longe latè ilium cauis
Me Hierofolymam legavit herus diabolus: ut Aegio
Nunc felix impulsore me mutet coloniam.
De esu nihil, viaticum non dedit: insaniam,
Quid potius faciam exenteratus effractus famae?
Tum mordace excipit nostram dipterio inediam,
Ut illam dij omnes eradicent stirpibus
Emolumento est famelicus, ait feruus venter artifex,
Quid non efficit? coruos, picas, psittacos nostri subigit
Sonare verba, varias meditando artes iubet extundere,
Qui delicate nutrit seruum: contumacem sentier,
Qui pereat funditus cum illa disciplina, hic dies
Tertius est postquam ariditate crepito, leiuinio
Conficior, fame tabesco, aridior punice nam sitim
Ut non Bacchus, Achelous facile sedat, cæterum
Fames molestus interpellator quam viri nullum modum
Didicit seruare venter ille improbus. Gulo. Hedylogum mihi
dari in
Conspicuum gestio, quo ex vsu viriusque illud quod siet,
Cum eo colloquar. Hedylog. Est ne illic Gulo? certè est o para-
filatum
Columen salve. Gul. Hem gymnasium famis. Hed. O inedia
Colonia, ecquid suboluit præda tibi? Gul. Nisi narium sagacitas
Me fallit, olet. H. quid olet. Gu. quid oleat? Imperitus calide
Ludificandus iuuenis. Si id odoraris non pituitofus es,
Nec reumatismo infestaris. Gu. Porro quasi piscis, itidem est
Verriculo conuerzendus, & paulatim prolixiendus in
Amorem. Hed. Nihil est hic loci oscitantia atque ignauia,
Sic est hominis animus formatus, & factus probe
Philosophicis sententiis; nisi vulpina circumuenis
Techna, magis egeris, ut qui perito tendit retia.
Gul. Intelligo primum mens eneruanda, deartuandaque est,

Salua

C O M O E D I A

Salua mente,in munito est constituta homini salus
Effeminata vero it persum momento leuisimo
Hed. Ita res est deliciis & palpis percutiendis est, proin
Assimulabo præstigiatorem, circulatoris mihi
Personam sumam, ioculares effutiam sales
Prostrebos artem thessalicam carminibus, herbis fascino
Nihil non pollicebor tamen orationi tum vide vt
Subseruias apposite, si partes prestat recte tuas
Verba dabimus, faciliter utem ad esciam rem commode
Te attempera. vtq; ventus fuerit ex in velum verteris
Gu. Vtramq; in aurem dormi curabitur, ytar foro

Actus sequundi Scena quarta

Senarij omnes.

Agio adolescens Eubulus

Agio.

ARcte qui habetur filius, pro incommodo
Paruo quod nunc est, commoditates sentier
Post olim solidas, grauidasq; suauissimis
Venus statibus, hoc pro me imprimis adducit: vt
Patris feram imperium, in officio me hoc tenet
Vehementi auctoramento, verbis consequi
Nequeo, quantopere trahat paternus candor, &
Quam gerit erga me sollicitudinem piam.
Quod patrium est in uitia, monet obsecrat deus
Interminatur, iterum promittit bona
Daturum in officio manenti. Itidem mala
Cumulatisima capturam me: si à munere
Discedo filij. Eub. Viso quid agat Agio
Sed ecum, per quam opportunè te querito
Quis agis? Aeg. In cogitatione hæret animus
Atq; in pauore. Eub. Multis expedit in metu
Esse, beatus qui semper est pauidus, tamen
Quid est quod maceras te? Aeg. Grauiter territas
Inculcas, obtundis, de eadem ipsis
Re, nescio quam aduersum me fingi fabricam
Versare diabolum in caput meum dolos
Metuenda verba blanda, nequaquam aspera.
Eub. Repte sane, quandoquidem veluti toxicum
Auro gemmâq; haud in fistilibus vrevis
Bibitur, idq; ora poculi circumlita
Melle, ita animi venenum præsens dulcibus
Latitat in verbis, in picto teclorio

Sermo:

DE SAMARITANO.

Sesmones blandi præferunt imaginem
Bencuolentis animi, sed furtim destruunt
Mentem atq; omne bonum, hinc deliciae, ludi, oci,
Libidines illecebræ, propulsanda ei
Suis qui rebus ritè consultum velit.
Aeg. Iste res est, verum male me habet, quod quasi
Mali præfigus instantis, toties ait,
Nisi caueo fucum: os si sublimitur mihi
Deciderim grātia, in me cuderet faba
Nec, quod duru m apprime est ingenuo homini suam
Solum pro delectamento, aut ludibrio: at
Male multabor miser, tundar odiofius
Ptisana in pila, feriente pilo desuper.
Eub. Cauto est opus, ne tanti particeps mali,
Tam inamabilis hæreas, (vide cautum) in luto.
Aeg. Abiit, eandem cantionem recinuit.
Vach toties officij memorem mouerier?
Men sutelis posse capi sicophanticis?
Apage, haud capiat quidem: obfirmavi animum adeo
Et præmuniui, in portu tutus nauigo
Actus tertii scena prima.
Senarii Lambici & Trochaici.
Gulo parasitus.

V T nunc hominum est fides, par est quæstum ad suum
Vnumquemque esti attentum, vigilem, callidum
Seruare si cuiquam datam pergis fidem
Ad raftos tua acturum res redierit, teres
Digitulo salinum, ego sum mihi met proximus
Per fas nephias si possum prospiciam mihi.
Parare studebo chicanie etiam incommodo
Hedylogi, nec quicquam verbis eius subseruiana
Aduersum eum volens prudensque conferam
Orationis aciem, atque aduersabor sedulo.
Si facio rem, dentibus si quod molant paro
Ille nihil feret patiarque me vel ringier.
Si non progreditur institutum sub manus:
Tum demum aptabo me scenæ atq; fabulæ
Accommodabo, fucis mantellum obuiam
Aliquod meis erit, concendo in editum
Hunc locum, vt frequens huc ad me concio confluat,
Verum quid potissimum, vnde accedat spes lucri
Hic pollicear, aut communiscar, hoc ne' non

Placet

C O M O E D I A

Placet, illud: haud expedit: hau quid si sic nihil
 Minus, hem quid illud: friget, deniq; reperi
 Res compendiosa veritas est, sanctaç.
 Nimirum superiorum conciliat & hominum
 Animos: ipsam sectantur, inquirunt, amant
 Hinc quæsum facere, & hinc vistum corraderet
 Contendam hodiernum: accurrite mortales bonum
 Summum adduco venale(euge en numerus bonus
 Hodie procedo pulchre) nempe coclicam
 Illam veritatem eam tenete, State quid
 Fugitis: quum manete, stupidiores caudice
 Sunt, parieti loquor, odiosa est veritas:
 Tamen obstinate ut cœpi propositum prænam.

Actus tertij scena secunda

Septenarij Trochaici.

Hedylagus   Gulo   Eubulus   Egio.
 Hedylagus.

A Gite, si quis est mortalium cui libitum fiet,
 Monstra cernere, spectra, portenta, & rerum miracula,
 Adsit huc, me videat, obseruet me miretur, dabo
 Mira prodigia, in taurum, asinum, ceruum, suem, aut lupum.
 Si velis quem abire, Iuppiter sum efficio quod lubet.
 Hermes Trismegistus, & Zoroastes, Hecate, Colchis, &
 Circe, Sagana, Camidia atque Pfelli, & Marsi in me sua
 Omnes contulere uno beneficia animo, me suis
 Artibus atq; dotibus imbuere. Gu. Contra fluminis
 Cursum nitor, & aduersis agitur ratis mea flatibus.
 Ego desfatuor, hei gregatim ad illum populus conuolat:
 Quin hinc me amolior: qui quem occipit quæsum moret?
 Est meo egre animo, illi sine me obtingere quipiam boni,
 Proin turbas ciebo. He. Hermaphrodiros & Tirefias creo,
 Et dapes pasetis præbeo. Gu. Nuge, somnia, fabulæ:
 Hed. Vbi volo, incanto vesaniam, excanto prudentiam.
 Verum enim ne timueritis, vestram ne pecuniam,
 Carmibus meis crumenis è vestris luc euocem,
 Hercule non faciam. Gu. non hercule faciat, etiam maxime
 Si velit. Hed. Diuitias si quis expetat: magis hercle
 Sum dexter, gygis polliceor annulum, atq; virgulam.
 Diuinam. Gu. Aureis diuitat nebulo farris centonibus.
 Hed. Qui rapi à Veneribus, atq; optari à regibus gener,
 Et quicquid pedibus tetigerit, mox fiat rosa postutat.
 Phyltra, pocula amatoria postremum omnes dabo gratias.

Gu. Gero

DE SAMARITANO.

Cu. Gerra germanæ, & λῆσθαι λύρων. Hed. Si pericula
Omnia omnis immunis mali transire gestias
Præsentissimum offeram amuletum, & baculum laureum.
G. Maximus nugator, fascinator ignauissimus. (is perditus.)
Eu. Quin inquam mane, mane obsecro. Eg. Maneā. Eu. Quid te
Eg. Perditum? quid hauriam tantum mali, nunc si audiam
Paululum facetiari, & nugari, animi gratias?
Eub. Perieris si quæ ille fabulatur, immittas tuis
Auribus. Eg. Logus me perdet vnum? Eub. Vnus te logus
Inquam perdet; idq; nō repente, at sensim ac clanculum.
Name; vt carcinus malum immedicabile, rotum haud corripit
Continuo corpus: nec hominem protinus phthisis necat,
Sed mala hec serpunt, diesq; aliquot exitio proferunt,
Si colloquia prava, herbescentem segetem mentis bonæ
Paulatim necant. Aures igitur tuas nih claueris,
Delicatis, mollibus, ineptis jocis; heu claudier
Fontem sentiet benignitatis patrie tibi.
Hed. Deliros acheronticos senes, etiam qui iam alterum
In charontis cymba posuere pedem, reddo prifing
Quum libet iuuentuti, Medeæ exemplo nobilis
Fando si auditis cepisse rejuuenescere. & sonem
Medeæ opera. Cu. Ne frontem impudenter perficit scelus
Confidenter enim garrit, cuius neq; pes compareat,
Neque caput, bibit vel ex gallo amne vel larus-atraque
Bilis agunt hominem, mitte & sonem at Peliam vide ut perit
Illi dum parat iuuentutem Medeæ reducere, hic
Aureos promittit montes, mellaque & hibleos fauos,
Quis neq; apiculam, immo aut plumbeū nummū ne habeat quidē
Eg. An flagitium est festiuis leporibus operam dare
Exiguam? Eub. Sub omni lapide scorpius dormit tibi;
Infidias vbique tendit diabolus, proreptat &
Querit rimulam angustam, qua blanduli lenocinij
Insument, vel semivnciam, quam quum transfinerit,
Iacet enermis animus tum fenestram amplam libidini,
Pandit omnem ad nequitiam: vitiorum erumpunt agmina,
Parua initia eorum erant: qui sunt nunc perditissimi,
Per gradus serpit malum: ut cepit resiste in limine
Opprime dum noui est. Eg. Ach tu enecas me religio irrita est
Excolare culicem: si camelum teneré glutias.
Non recte ex anguilla peiorem facis angue viperam.
Eub. Ach si sapias & gio: liquido sanè & facile intelligas,
Demissa in annum tenerum iocularia quantum efformarent.

Illecebra

C O M O E D I A

Illecebra illecebram parit,Lycurgus & Cato & Helias,
Ad nequit iam possunt si auscultent profecto adducier
Aeg. Aufer isthac,etiam si alliges me tormento ferreo
Non me retineas.Eub. Ea manc,abist operam perdidisti
Hed. Tam capitalis nemici est hostis ,quon si libitum est mihi
Concepis queam verbis sarcire integrè gratiam,
Et redire cog am in gratiam longe efficacius:
Quam aut Iunonis aut Veneris cestio. Gul. Ut ei dñ malū diuntur
Sic hiberas nugas,atque portentosar nānias
Blaterat.Hed. En ego me compāro vt specimen dem artis meæ.
In manu mea vestri sunt animi confestim sacros
Vt sulurros murmūrātūr,yos vel ingratiss mīhi
Conciliāuero,quon momus ille sentus, squalidus
Et fame æger nimia , qui nunc iam ex diametro pugnat in
Me,odium ponet,dextram iunget,fauebit candide.
Gul.Vt confidit fascinatōr tenebras cudit, verba dat
Hed.Accingor: date operam, si non re ipsa comprobaueror:
Quæ expectatis: sim ridiculis asinus inter firmas.
Iuppiter,Venus,triadēsq prospere reducite in
Gratiā amulos,Mercurio dextero internuncio
Iras,carmina,atterite mea, tu mīhi qui male vis,redi ad
Mentem λνθιταιροπ τὸ δρκορ σπιτιτι πός τομ βρόχόν
Sincretismus ē re est nostra,non pugna,at pax fert lucrum
Spectatores hoc nisi carme,plane erga me candidos
Vobis infudit animos,multate,occidite funditus
Me.Gul.Satius profecto est cum homine intre gratiam bonam
Quippe ei si commoda congruunt:vt propitiōs deos
Dexterōsq habet: recipiat in partem consortij
Album addo igitur calculum, Theseus redditus ex zoilo
Hem,tuis sum,non meus,veneficiis ita me tuis
Alligasti,tu qui hic consutis lemurum & magicis dolis
Adstas.Hed.Immo equidem,tunicis confutis adsto non dolis
Gul.Hau,hau,homo tum sanus es?qui tunicis hic adstare te,
autumas,non pedibus.Hed. Callidē hercle tu atqui men vides?
Haud assūm pedibus.Gul.Ita profecto elixum te maelim.
Aeg.Euax lepidos homines,delicias loquuntur & rosas
Merorem exturbant,animi propulsant ægritudinem.
Gul.Hem,nunc tu illud insta , est noster , inhiat escam , hamum
vorat.
Hed.Exemplum artis en aliud mea ouum hoc hic quod cernitis
Auferendum ad antipodas stigiis mandabo manibus
Et fieri.Aeg.Papa.Hed.Proserpina Pluto Alesto Cerberē,
Auterto

D E S A M A R I T A N O

Auferte hoc hinc quo volui foras, videt in demones
Obsequi nobis? heus reddite hoc idem. En iuberunt
Iterum hem mando, vt huius sit, penetrabile mox annuli
Liquido cernitis: quam prompti, quam præsto vsc obtemperent.
Proinde sumite hoc cænaticum genij parasitici
Pro vestra bona opera hostimentum leuc, adeste heus denuo
Efficite hoc vt lintheum ardeat: neq; tamen incendio
Vlam contrahat labem, en igne ardet, & immune est mali
Omnis, ecce mea ipse capio, contineo seruo manu
Ignem ille sus impund. *Eg.* Hei, quo munere hic non dignus est
Gul. Liberali me hercle tu quidem prædictus es indole.
O magne spei expectationis, adolescentule.
O olim tui quanta ingenij decurrant flumina:
Quam clare impetus virtutis edas, nisi retunderet,
Reprimeretq; acumen istud, inhumani iugum patris?
Hed. Maceti animi iuuenis, nusquam ars tantam laudem inuenit
mea.
Nec parauit amicos præter te, tam stupidos, caudices,
Plumbeos, inertes lapides fungos, atq; imagines
Hominum videoas verius quam homines: apud quos sit fame
Pereundum, priusquam his quicquam suppeditetur artibus.
Eg. Vach tantas adeon iacere artes? ne formidat tibi
Virtus vt desit, curaberis à me, quin penarium
Potius compilabo patris. Este animo interim bono,

Actus tertij scena tertia,

Trimetri Lambici.

Megadorus.

H Vi quidnam hoc est? quæ istheç est perturbatio?
Et precipitantia? Iamdudum incursum domum
Accurrit filius, exanimatus, insolens
Anhelans, penè effregit foribus cardines,
Raptim in culinam se dedit ubi, nescio
Quid, nisi surripuit quicquam escarium. Inde tum
Foras exemplo proruit se, hoc vt mali
Portendat quippiam, animus anxius in metu est.
Argumentum est mali importuna celeritas.
Vach, cui nunc credas? Ita tara est homini fides.
Nam pædagogo gnatum Eubulo tradidi
Seruandum, formandum, imbuendum moribus
Atque literis materia artificem scilicet
Probum adhibui, hoccine est boni officium viri?

C O M O E D I A

Sine arbitrio inconsultum,incomitatum,vagum
Sineret quod fert libido,quod impellit animus:
Expostulabo grauiter hanc licentiam
Cum homine,verum est ne hic quem video coram:ipsum est,
quo rem resciscam;vti se habet,exploratus,
Assimulabo quasi nihil horum nouerim.

Actus tertij Scena quarta
Senari eiusdem generis cum uno septenari 10
Eubulus Megadorus.
Eubulus.

AT quid agam nec quid tentem sat scio,
Iniquiore nunquam quod sciām in loco
Fui,quām quo nunc sum,adeam ne & faciam patri
Palam,quantum expērge facit malum Aegio
Sibī an cālem loquar ne incendam acerrimum
Ita acre gestat acerum in pectore,taceam
Quasi huius adiutor nequitiae:deputer
Quouis supplicio dignus,si refundere
Flagitia discipulum in magistros assolent,
Prætereā vbi reficerit:adeo commode
Fortasse tractet adolescentulum:utō
E cenoso eliciat,atq; à me amoliar
Simul crimen,at vbi inueniam iam herum sed heus
Ellum,here salue.Meg. E quid noster? hem tum pedem abeo?
Eub. Heu here.Meg. Quid lachrimas saluus ne es? Eub. Velle
quidem.
Me. Me miserum perii,periiit:Eub. Haud vt tu autumas.
Animi laborat egritudine.Me. Oh quid audio.
Eub. Disciplina iandudum nostræ transfuga,
Ad parasitos,nugones,ad veneficos
Circumforaneos atq; magos deficit.
Illi operam dat,adhæret contumaciter
Me reicit,fasidit,odit,despuit.
Meg. Heu tales natus est præceptores capra
Gladium.Eub. Megadore affectat ad crimina vjam
Per angportum perque anfractus deuios
Amenis iam nunc hac se proripuit,nescio
Quid cœlatum sub chlamide gestans,sequor
Quo ruis inquam.Eho dum ad me,relisite paululum
Ille obscurere amabo mi Aegio yolo
Te paucis,tantundem,fugere ipse quasi lupus
Clamorem,iamque se ē nostro subtraxerat

Aspectus

DE SAMARITANO.

Aspectu,Megadore Megadore.M.Lachrimas
Vehemens mihi absumit dolor,hæc est diaboli
Techna hanc exorsus est telam,quo illum auferat
Nobis nec faciet.Eub.Aspurgis aquam.Me.Spe trahor
Non parua illum porrò affuturum salutum,ybi
Iuuentus refixerit,vbi ponituit sui
Animo morem nunc gerit,olim sapient tamen.
Porro meditata & formidata,aduersa sunt
Omnia mihi,Itaque finge,molare,effice
Opera consilio industria,quantum potes,
Reueat dehinc in viam,quod si te sensero
Officio deesse:nec conari sedulo
Hic,intellexisse exempla haud leuia manent
Te,abs te,si pereat,eius sanguinem exigam.
Eu.Bona verba quæso.M.Quod res est dico.Eu.Dehinc
Operoso & vigil te esse animo Eubule impero.

Actus tertij scena quinta.

Hedylagus. Gulo. Aegio.
Senarij Iambici & Trochaici,
cum uno Septenario.

Hedylagus.

MAlum igitur à me mendicas tibi furcisere?
Faceste,sis à me,abin.Gu.Abeam?He.Quid tibi rei
Hic est?G.Nempe quod in balneo cani,hoc idem
Esse censem hic mihi?Hed.Nempe idipsum,echo mihi
Non licere rem meam me solum vti,volo
Loqui atque cogitare te sine arbitrio?
Quid tu malum me sequeris?Gu.Decretum est mihi.
Quasi umbra item quoquo tendis te persequi.
Hed.Quid si directus hinc abeam in malam crucem?
G.Est certum mihi tecum ad crucem usque pergere
Teque si detrectet carnifex:suffigere
In sublime,qui pascas coruos.He.Quid restitas?
Amolieris te hinc,malum,heus umbra?G.Siquidem
Pradam ex æquo facis dimidiati,quaæp me
Contigit,partem actutum das.Hed.Siquidem tibi
Infortunium dabo:nisi hinc te protinus
Aufers.G.Tum me tum verbis proteles tuiss
Ne siam lucri,qui & laboris particeps
Fui.Ae.Opportune huc contuli me:vt fabulam
Hanc spectem,& suauiter arbitrer.H.Cessas loqui
Proteruerunt tantum si lubet:hem cape,tange sis

C O M O E D I A

Gu. Ne me irritasses: crabro sum irritabilis
Fames & mora bilem in narēs mihi conciunt
At contumelia ista acuit iras. Hed. Itan
Verō auferas: heus carnifex? Gul. Trifurcifer
Feris: hem tibi, tu quoque vicissim vapula.
Aeg. Ha ha he dum velitantur, certant, raptitant,
Et discernunt pugnis rixisque: vter cibo
Potiatur: hic vt solus, ille fortis in
Partem, vter recipiatur, vterque à cibo excidit
Ex ipsis suis bolum amisere faucibus
Feruercente enim certamine, en vorax canis
Aduenit, rapit depositam humi escam, atque illico
In pedes se dat, risu emorior, quam gaudio
delibutus est Molossi animus: vortit bene
Ipsi profecto, at illis infeliciter
Vt vulgo solet inter quos male gratia coit,
Perniciosa omnibus est semper contentio.

Actus quarti Scena prima.
Octonarij & Septenarij Iambici.
Diabolus Hedylogus
Diabolus.

Vit tandem meos inueniam: ybi nanciscar: differam,
Dilacerabo infortunis, vach tam segniter ac frigidè
Mastigias delegatum fibi curare negotium?
Tanta ne molis, tantæ industria, imperitum omnis rei
Iuuueni ad nequitiam pertrahere atque persuadere, quo solum
Vertat. Hedylog. Quis hic loquitur? nullus sum, herus est quā
vitam aut hic non sit, aut
Ego alibi, tam edepol est toruus, si sinapi vicitet,
Adeo hercule triste in reddi posse nunquam centeam
Iracundo Iracundior Hadria: Stentore clamosior,
Minus quietus Euripo, nequit consistere,
Ita est homo, semper iurgat, turbat, mulcerat, malo enecat.
Quid vis potius quam tam violentum imperium perferas,
Sed cesso me hinc surripere? eia age subita te mox subtrahe fug^a
Hedylog. Diabo. Quem malum audio hic: tam nequitæ & cri-
minum
Caput, talaria induas, surripiasq; hinc te protinus?
Vos querito stabula flagitiū adeon cessatum oportuit?
Hed. nondum laqueis inclusisti illum ter beneficiz
Hed. Non potis est sic Eubulus Paxdagogus instruit, monet,
Infidias

DE SAMARITANO

Insidias indicat, nostrisque clypeum telis obiicit.
Diab. Furifer iniecam tragulam seni, factamq; fabricam
Oportuit, & electum omnem à parendo discipuli animum.
Id si succederet minus ex sententia: sacra anchora
Soluenda erat, nostrisq; pugnandum triarijs.
Hed. Adeo inuoluto & nodoso loqueris ænigmata.
Non hercle intelligo. Dia. Non hem. Hedy. Non Hedylogus ego
Sum haud Oedipus. Dia. Nempe ego aperte dicā tum nescis &
Includi quasi sagena, multorum milia hominum?
Sagena haec est voluptas, qua seueros iam diu
Frustra omni teloruin genere oppugnatos, tandem sub iugum
Subigimus ille hac machina, hoc erat pulsandus ariete,
Voluptatis species ob mentis oculos posita, adamantinos
Irrisibiles & ferreos rapiet ad nequitiam titos.
Quantumuis luctentur: si fixus heret viatus in animo
Hac concussi balista, hac obruti cadent phalarica
Quid intellectin? an nondum etiam hoc. Hed. Immo probē.
Dia. Hac igitur nunc in harena desudascite.

Actus quarti Scena secunda.

Scazonetes.

Eubulus Dromo.

Eubulus

Hac illac circumcursa Dromo, caue sodes
Villo consistas in loco: nisi iumentum
Adductumq; prius curaueris herilem ad me
Filium: idem porro vt faciant: quisquis est nostræ
Familiae commoneto, si expetunt illum
Saluum, audio in puerum fallaciam intendi
Inevitabilem: nisi iuuamus nos,
Et summa nitimur ope: nam voluptate
Adoriri adornant, violento admodum telo &
Ingente non temere aiunt fabulae, visa
Medusa in faxa extemplo abiisse eos qui illam
Vidissent: sic Diana quoque suum arbitrum
In ceruum mutauit, ratione eadem, quum
Voluptatum illecebra deuinxerit fese
Semel animus: ingratiss eadem relabetur
Ad consilia, quasi fuis ad volutabrum,
Nec meminit aut virtutis, aut honestatis,
Tanquam qui Lothon edit: patriæ terræ
Redditur immemor è sue grillus recusauit
Restitui, vt Circes biberat poculum: cantu

C O M O E D I A

Mulcti Sirenum, periere ratè subuersa
Docent exempla hæc, vitè semitas illos
Nunquam apprehenfuros, qui amplexi voluptatem:
Hac deliniti sunt semel, amplius dico
Aspectus exurit, detorquet ad praua
Exest medullas incunabula æternæ
Mortis cupiditates, transfundit in mentem
Aegio animi fenestræ sedulo adseruet.
Ne mors illac ad animum subdole irreat
Hoc ut fuat: neruos intendit huc omneis
Iniquus grec. Id. nostro nuncia raptim
Ego hac approperebo: illac curfato tu
Ocius, opus est facto. Dr. Opera dabitur, Eubule
Vale nostrum iter vtriusq; bene deus veritat.

Actus quarti scena tertia
Diabolus Dromo.

Diabolus.
Num nostras ille, huc magnis qui affectat viam
Gradibus non Megadori est, ut grallatorius
Grandes gradit gradus: nimirum subolebit his,
Quod machinamur, cludendus hic est mihi,
Ne pugnam nobis siue turbam dat aliquam,
Dum ad nequitiam in nostro docetur Aegio
Ludo. Dr. Moue abs te omnem moram Dromo atq; age
Hanc rem, ubi nunc illum inueniam: quod si quis mihi
Eum indicasset: quiduis optatum feret.
Dia. Abigendus ille hinc mihi est, heus tu apage sis
Te hinc. Dr. Tu ire quemq; publica vetes via?
Dia. Ita hercle vero veto: adeoq; infortunium
Inuenies nisi celerem maturaris fugam.
Dr. Atqui haec vis est. Dia. Sic sum nihil referat mea,
Dum id quod volo modo impetrasso. Dr. Durus es.
Dia. Nullus gratiam moror aut ingratias,
Maleficio adiungere mihi non beneficio
Confueui hoies. Dr. Quin quo me herus ire vult suus?
Dia. Quin nihil facio. Dr. Quin ingratis. Dia. Quin negas
Polidnam. Itan pergis mastigia? hu vapula,
Dr. Hei mihi, sed ecum quem quæro, dictator en
Nihili in minimi precij senatu præsidet:
Nec mihi conferre cum homine sermonem licet,

Neque

DE SAMARITANO.

Neque malarum rerum autores refellere.

Actus quarti scena quarta

Octonarij Septenarij Senarij, Iambici

Septenarij Trochaici nonnulli.

Aegio Hedylogus Gulo Diabolus.

E Cad Sarcophilia amat nos? He. Amat? an ardeat potius reg?

Ac. Ain? H. Nō sic flammuomis ignibus Aethna flagrat.

Ae. Polbeas

Me. G. Misera somniet te cogitat, te deperit, ita se

Cruciat, macerat afflxit misera p̄ amore, fastidirier

Se abs te si sentiat; perierit ē vestigio

Prudens, volens, videns, viuensq; sic deamat medullitus?

Non est quod cauferis, non amari cuiq; incognita;

Vnde hinc notio me? Aeg. Pulchrē scrupulum ex animo eximis.

Gu. Dum virtutes prædicto tuas, quasi Naphtha incendio

Rapitur. Hed. Vt ingenua est & liberalis: oppido est

Aegre illi, tam arte contenteq; haberi te, nam spiritus

Generosus, libertatis est amans, proinde te citat

Libello venereo: hem same literas fui amoris indices

Ae. Sarcophilia Aegioni ex aio plurimam

Dicit salutem, mi animæ misereat tui

Te, vt me tui misertum est, itidem te mel

Iuxta misereat mea voluptas, mel meum

Mea lux, meus ocellus, mea Vita, corculum

Meum, amore langueo nimio, & instar niuis

Sole incandescente liquefco, nisi te meli

Misereat itidem, vt est misertum me tui:

Occissima sum, vt tu etiam es occissimus,

Veni duos yna setia opera, si duos

Nolis: vt me malo dignam exitio putas:

Tu indignus es: qui intreas, sis curæ tibi,

Veni mi pulle, veni mi passer, careeris

Tui desere pedorem, fuge tyrannideñ

Duri patris, qui te geniumq; nobilem

Istum, omni fraudat fructu gaudij, vale

Palestra ex Hierichontea, ô iterum vale.

Vix apud me sum, sic ardeo, æstuo cupidine.

Dia. Heus flagricibz adicite virus serpentibus, & addite oleum

Camino, quem petat turdus cibum à transenna ostendite

Hed. Oke teneo, yin Aegio videre tuq; vultus candidum

Veneris, & luculentam formam, ocellos perq; amabiles

Colorim verum, os roseum. Ac. Iam dudum istuc gestio

C O M O E D I A

Hed.Hem vide.

Sarcophila hic saltabit cum Cupidine,
Marte,& Como latronibus.
Actus quinti scena prima,
Senarij Iambici.

Hedylogus. Aegio Eubulus.

Hedylogus.

VIden quām sint tibi secundæ, de tuo
Amore res omnes? quid senti? Aeg. Admodum,
Hed. Nimirum senticeto inhères aspero.
Aeg. Vbi tu quæ tam imperiosè vadimonis
Vadata es venereis me? ocelli me tui
Cepere, leues nutus, collum tornatile,
Te suspirò, te inhio, ad te mea vita aduofo.
Eub. Cursando atq; ambulando contriui hunc diem,
Nec quem quaro inuenio Aegionem. Sed quis est
Delirus ille, temulentus, lymphaticus?
Au. noster est: is de quo agebam: proch deī
Fidem atq; hominum? quis ad hunc te exagitat modum?
Qua te intemperia, qua larua aut monstra stimulante
Aeg. Totum me Sarcophilia tenes: duc quo libet.
Vbi sum neficio vbi sum, ibi non sum, atq; vbi
Non sum, ibi animus est meus. Eub. Ad mentem obsecro redi.
Eheu quo Corycei te pepulere? quo
Redegeret redi oro in viam. Ae. Lux mea, mea
Animula, mea voluptas ad te vernulum ô
Meum propere ruo. Eu. Perit occisa est salus
In pertusum ingero dicta irrita dolum,
Quid verba mortuo facio? versabere
Aegio hodie verberibus, atq; incommodis
Augeris, frigere vt cicer, vt incus miser
Cuderis, plagis, flagris, sanguine horridus.
Aeg. Hierusalem vale, vale longum. Eub. Male
Conciliate peris: eo vt apportem nuncium
Patri cuius minime optet fieri particeps.
Meq; expediam qua suspectus sum noxia.

Actus quinti scena secunda
Septenarij Trochaici & Iambici Senarij.
Diabolus Comus Mars Cupido

Latrones, Aegio,

Dia, Agite

DE SAMARITANO.

Diabolus.

ACite sacri adeste symmictæ,plagipatida appetit,
Appropinquat insidiis.Æg.Egressus urbem commodum
Sum,ecce moles quædam arrietat,cōcussatq; cor mihi,
Et dolor animum intestinus fodicat tanquam spiculo.
Præfagit mali mens quippiam,redeam ne an progrederi
Pergam:redeamus non si ipsa me reuocet falus
Amenitatis omnibus prior est Venus
Mea,ô te iamiam amplectar.Latron.Deglubite hominem
Dispoliate,exuicias auferemus.Aeg.Hei misero mihi.
Latro.Impurum operiamus flagris,fustibus,tuber caput,
Et reliquum corpus reddamus,ex suis virtutibus
Ornate,plagis huncerate,occidite.
Diab.Bené habet,auferte prædam,en semianimus iacet.

Actus quinti,scena tertia

Trimetri Iambici & Trochaici uno cum Dimetro

Megadorus.

DE isthac Eubule requieretus esto,te
Extra noxam esse sat scio,ne lachryma
Nobis ratio inita est,illius vt sita
In tuto res sit,Samarites meus vnicus
Mea potentia,meus sermo,meum brachium,
Verum aget Samariten,voci congruet suæ.
Seruatum curabit nobis & redditum:
Verum ne tanti temerè redimam,perditum
Tentabo primum minimo,deinde paululo.
Quodsi non queam,at quanti queam
Hac gratia Sacerdotem cum victimis
Legabo,siquidem iuuerit:sin hoc minus
Leuites ibit legibus instructus sacrif:
Postremum destinabo Samariten meum.

Actus quinti Scena quarta.

Trimetri vt superiores.

Sacerdos.

IN lauta ne esse parte mea,atq; acta bene
Censeo,cui aduersus violentiam hostium
Obsidientium hæc itinera,dedit deus hostias
Quibus bend si vtar,proprietetur mihi pater
Cæterum illi tam indignis exemplis saucio
Nihil queant conferre,doleo seminecis vicem

Actus quinti Scena quinta.

Trochaic septenarius

C O M O E D I A

Leuites.

Non est ultimæ infelicitatis duendum loco,
Si cui coelectis mysterijs tradita sunt oracula;
Præscripta à deo lex & magni decreta numinis
Crædita sunt nobis, quibus quid phas sit, quidq; sit nephæs
Exploramus haud inscitè, sicut lapidem ad Lydium.
At bruto, insulso, satuo si hæc enarrare occuperis,
Nihilo plus agas, quām si des operam ut cæco purpuram
Offeras dijudicandam, aut surdo referas fabulam
Quin irritamenta & illecebros peccandi suscitant,
Nisi Deus refundat mentis impetum, & præmoliat
Animum. Proin quum lex mea præfidijs nil ferre huic queat
Quid agam? miseret me quidem, atqui rusticus est inscritia
Ær umnosum adire ægrum, quem neq; re neq; verbis iuues
Progredior igitur, mando illius affecti curam Deo.

Actus quinti Scena sexta

Trimetri lambici

Samarites. Ægio.

Samarites.

Non me piget agere, quod fugitant liberalijs
Qui cum paternæ fontem munificentia
In alienis aliquanto vberius sentiunt
Aperiti, metuunt posse tandem claudier
Sibi ad fundum profusa abierit largitas
Benignitatis idcirco præcidere
Venam, operam dant, ego contrâ sicuī benefacit
Pater, ex animo gaudeo, si quē mittit manu
Approbo in hæreditatis ampliæ ius mee
Adoptat, id sane lubente me facit:
Si male meritum beneficia adiungit sibi,
I laudo, ad solem comparo, qui lumen omnibus
Fruendum vltro suum dat, si quenquam abdicat
Ob flagitia, quæ facit illiberaliter
Animi me angο, quod possum emitor sedulo
Manibus ac pedibus qui restitutur gradum
In pristinum, & in idem vīg̃ insto incumbere
Ach quantam adfert animo meo ægritudinem
Adoptati iampridem fratri calamitas
Eheu videns horresco, sanguine fluidus
Corpo lacero, vulneribus alte hiantibus
Sanie arq; tabo squalidus, aspectu horridus
Iacet, eheu oculis triste spectaculum meis

Videns

DE SAMARITANO.

Videns excrucior, commouentur viscera
Mihi omnia, quo inihi iumentum, vinum & oleum?
Nisi hęc p̄frat̄re post putem⁹ v̄raq; vbi opus est?
Quid cesso adire, atque oleum vinumq; addere.
Cruentis plagi⁹ Frater euge, animo es bono.
Sodes ne metue, en infundo charismatis
Tibi gratuti oleum, quo sis gratus deo &
Charus & electus, hoc est oleum gaudii
Atque exultationis. Itidem v̄sus meri
Qui sanguis tua est plagi⁹ conferit adhibitus
Quis circumuerso magno studio linthea
Vt fotæ melius coeant, tibi nempe scelera
Remitto, & charitate tegō te colloco
Meum in iumentum qui commodius hoc iter
Conficias, & incarnationis te meæ in
Vehiculum traduco, quo languores fero
Cunctorum, namque ego plexus sum humanum ob scelus
Quiesce hic. Eg. Merito maximam habeo gratiam
Tibi, ab oreo in lucem & vitam reuocas, eram
Nullus, restituis me, excideram omni spe, patris
In gratiam reducis me, meritissim⁹
Amo te. Sama, Itam fac teneas mentem, & quid
Possem amicus, comperties magno tuo bono

Actus quinti Scena septima
Trimetri Iambici cum septenario.
Stabularius. Samarites. Egio
Stab.

Stabulum hoc est Pandochium hic constituit herus
Receptandis curandisque familiariter
Peregrinis vniuerſis, qui huc diuerterent.
Meque hospitem dedit, hospitalem æquæ omnibus
Esse iubet, duci qui nolit, iubet trahi
Pr̄j exemplo Abrahæ & Loth: quod sumptifacio
Suppediat de suo, nec sumptus sumptui
Dicit, quantumcumq; expendo, semper dati
Rationem superat acceptum, sic copia e
Cornu influit, intendere me semper & erigi
Occasionem in omnem mandat, deputat
In lucro sibi, quod benefit de suo, exeo
Itaque huc obseruatum, ne quis beneficij
Expers prætereat: sed quis hic est, videon Herum?
Certè ipius est, Salve iterum atque iterum optato ades

Herc

C O M O E D I A

Here. Salutar. Credo, quia seruis tam liberaliter.
Stab. Si quid ago aut eg̃i quod placet, gaudeo euidem
Idq; esse gratum tibi beneficium æstimo.
Samar. Huc fortunatē ades æger, si cui contigit
Vnquam auspicato esse ægro. Aeg. In me istuc competit
Idq; immetitissimo, hocq; est maior gratia
Ad amicitatem atq; venustatem congruit
Tam aperta, humana inexpectataque
Mihi liberalitas. Samar. Itue recte. Stab. Sine
Te adiutem Here: renuit en quām familiariter
Introducit, quæ gerat arbitrari lubet
Hic per ruinam. Proch summe deus, quām leuiser
Depositum demulcet, curat, lauat, souet,
Solatur, nullis denique verbis dicere
Queam, quanta pius sedulitate studio &
Quasi officiorum sollicito certamine
Totam hanc emensus est noctem, videre me
Iuuat, iuuat v̄sc morari, nulla sentio
Noctis tædia: sed nunc huc egreditur foras
Quicquid me obire muneris velis: tibi
Me dedo, obsequiū quiduis impone, impera.
Sama. Misero quod benefit id demum gratum est mihi.
Proq; istis meritis gratum me & numen fore
Olim cognoscea in die illa, v̄tq; grauida
Gratia sit illa cumulatissimis bonis:
Addoxi huc hominem calamitatibus oblitum,
Quem tibi curandum mando, tradōque
In accepta refer. Accipe, hem denarios
Duos hos, quid si quid facias impendi
Hac p̄æter, confice tabulas, atque id refer
In rationes, & dum tecum in redditu puto
Reduc ad calculum: reponamque ampliter
Tibi. Stab. De isthoc animus in tranquillo est mihi,
Lubens in hoc incumbam, & morem tibi geram.
Vale, ô Here, concedo intro, vt ægri curam agam
Congratulor homini, atq; gaudeo mihi
Illi salutem, mihi parata premia

Motio

Spectatores, hic si manetis, denuo
Huc illi dum exeat ad vos, perit opera
Vobis, Intus conficitur negotium.
Ægio comiter excipitur, in tus Pandochetus.

Num

DE SAMARITANO.

Nummos dispensat, qui si mihi sint crediti,
Minime domi, sed in popina absumerem
Neu Samariten expectate, haud hodie aderit.

PER ORATIO.

Tace verberd, quin spectatores optimi
Agite, expectate venturum dominum, quia
Vita vigilia est & palma posita est vigilibus
Non temere est nec vacat mysterio, hospiti
A Samaritano Christo non nisi duos
Nummos, eosque argenteos decadi sacros
In impensam dari, nimirum symbola
Vtriusq; legis Moisei atq; Euangelie
Aut pricipis vtriusq; madati vnde lex
Dependet vniuersa, & magna oracula
Vatum, haec argenti candorem sancta retinent
Et puritatem, spectantque sacram ad decalogum
Stabulario traduntur. Est Stabularius
Autem omnis homo. Scriptum est deus de proximo
Mandauit vnicuiq; sed huc non respicit
Noster Samarites, designat enim ecclesiae
Capita & columnas qui à Petro quasi per manus
Lampada curfu accepere commissi gregis
Curam, Petrus suis cum successoribus
Est Pandocheus, illi nummi sunt traditi
Euangelici: neq; erogare solum habet
Illos: sed & alios sua pro industria
Sed vestram spectatores personam Aegio
Præfert, vos estis hiulci laceri, saucij
Plagis vitiorum in�ctis à cacodæmone
Semper sollicitante ad pessima, ne metuite
Tamen vbertim vino madetis & oleo
Christi, alligatis vulneribus feliciter
Oleum spiritus est sanctus, his nouissimis
Diebus effusus in omnem carnem, deus
Omnes saluos vult fieri, vinum sanguis est
Eius in eo tincti estis, & vt erratica
Ouis reducti in stabulum moriens omnia
Ad se traxit dominus. Alligatio
Vestrorum vulnerum numinis est charitas
Qua donat, delet, abolet vestra crimina
Veruntamen adhuc infirmi estis; nam care

Nestio

C O M O E D I A

Nescio quo fato est regia ad munia spiritus
Quapropter Pandocheo cui vos tradidit
Iesus, ex animo morem gerite, & ut
Paulus ait subiacete. Per uigilat enim
Pro vobis. Ergo in Pandochio beneuoli
Curatorem admittite, simul cauete ne
Eius præcripta despiciatis. Sic dies
Hic vobis fortunatus fuerit. Plaudite.

C O M O E D I A E   F I N I S

TANGIT MONTES

ET FUMIGANT

ANTVERPIAE

Typis Guilhelmi Montani. Anno salutis huma
næ sesquimillefimo trigesimo
nono

†

